

به همت مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی و با مشارکت خیران در روز مادر اعلام شد

رهایی ۱۸ بانوی دربند تا دهه فجر

۴

نمایشگاه آثار بانوان خوش نویس

با عنوان «ریحانه النبی ﷺ»

در نگارخانه رضوان گشایش یافت

عرض ارادت هنرمندانه

به مناسبت میلاد فرخنده حضرت زهرا(س) و به همت مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی، نمایشگاه گروهی آثار بانوان خوش‌نویس با عنوان «ریحانه النبی(س)» در نگارخانه رضوان گشایش یافت. در این نمایشگاه ۴۲ اثر از ۲۳ بانوی خوش‌نویس خراسانی به خط‌هایی همچون نستعلیق، شکسته، نسخ و کوفی با مضامین قرآنی و ادبی با محوریت حضرت فاطمه زهرا(س) در معرض دید علاقه‌مندان گذاشته شده است.امیرمهدی حکیمی، مدیرعامل مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی در این...



مسابقه پنج - عیدین رضوی



مروری بر سرگذشت و اتفاق‌های مهمی که در ورودی غربی حرم رضوی رخ داده است

گشت و گذاری در حافظه تاریخی «بست بالا»

بخش اصلی عزاداری‌ها برای این شهید نوجوان، در بست بالا برگزار شد.

■ **عهد قاجار و روزهای تلخ و شیرینش**

بست بالا در حافظه تاریخی خودش و البته در دوره قاجار، شاهد هجوم روس‌ها به حرم رضوی هم هست. در واقع زمانی که درگیری‌ها در نوروز سال ۱۲۹۱ خورشیدی به اوج خودش رسید، نقطه ثقل حمله روس‌ها به داخل صحن عتیق، بست بالا بود که پس از شلیک گلوله‌های توپ به صحن و سرای رضوی، از این مسیر وارد حرم مطهر

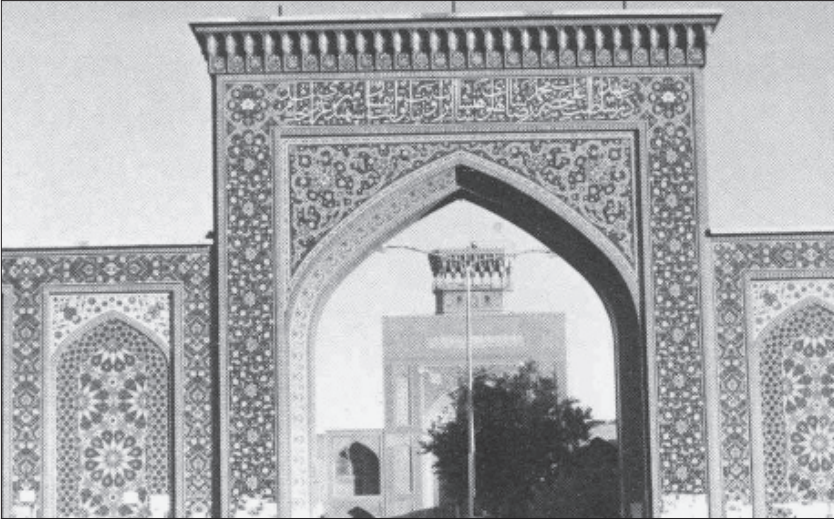
محمدحسین نیکبخت

قدیمی‌ها می‌گفتند بست‌بالا، البته برای همه مشهدی‌ها هم این نام کم و بیش شناخته شده است، اما معنا و مفهوم دقیق خودش را از دست داده. بست بالا که ما امروزه آن را با نام بست شیخ طوسی می‌شناسیم، ورودی غربی حرم مطهر است و شما وقتی از سمت خیابان شیرازی یا همان بالاخیابان قدیم، وارد حرم می‌شوید، برای ورود به صحن عتیق، باید از بست بالا عبور کنید. این روزها دیگر بست‌بالا فقط یک گذر ارتباطی است؛ در ضلع شمالی آن در ورودی کتابخانه آستان قدس قرار دارد؛ در ضلع جنوبی‌اش، صحن جمهوری اسلامی و در میانه آن، ورودی دارالحججه یا به قول برخی از زائران «سرداب حرم». برای همین نه نیازی به توقف در بست بالا هست و نه جاذبه‌ای دارد که بتواند اسباب دو سه دقیقه ایستادن و نگاه کردن را فراهم کند. اما روزگار همیشه بر این منوال نبوده است و بست‌بالا در حافظه تاریخی خودش، روزهایی را به یاد دارد که آن را یکی از قطب‌های اقتصادی و جایگاه تظاهرات سیاسی و اجتماعی می‌دانستند و البته این مکان، گاهی میدل به مرکز تجمع جمعیت‌های معترضی می‌شد که به دلایل مختلف می‌خواستند صدایشان به گوش مسئولان برسد.

■ **چرا راه دور برویم؟!**

اجازه بدهید در مرور حافظه تاریخی بست بالا، از همین دوران تاریخی خودمان شروع کنیم؛ یعنی حدود ۴۴ سال پیش و آغاز دوران انقلاب اسلامی. قرار گرفتن بست بالا در مسیر عبوری به سمت چهارراه نادری و میدان شهدا، خودش عاملی بود برای تجمع و تردد دائمی گروه‌های تظاهرات‌کننده. قرار گرفتن بیت آیت‌الله العظمی شیرازی در مسیر بالاخیابان که بعدها سبب شد اسم این خیابان را بگذارند شیرازی، خودش از عوامل افزایش فعالیت‌های سیاسی و راهپیمایی‌ها در بالاخیابان بود. یکی از مهم‌ترین اتفاقات رخ داده در این دوره تاریخی بست بالا، مربوط به حوادث دی‌ماه ۱۳۵۷ است. در نهم و دهم دی‌ماه این سال، شهر مشهد شاهد قیام سراسری مردم بود و بالاخیابان هم یکی از کانون‌های اصلی درگیری به حساب می‌آمد. به دلیل فاصله اندک بالاخیابان تا بست بالا، این ورودی حرم مطهر هم به مکان درگیری تبدیل شد و برخی گزارش‌های شفاهی از زخمی و شهید شدن تعدادی از مردم مشهد در این مکان خبر داده‌اند. بعدها یعنی پس از پیروزی انقلاب اسلامی هم بست بالا، به صورت متناوب به عنوان ورودی مسیر تشییع شهدای دفاع مقدس شناخته می‌شد و پیکر برخی از شهدا مانند شهید رضا لیاقت را که احتمالاً نخستین شهید دانش‌آموز شهر مشهد در دوران دفاع مقدس است، در نیمه دوم سال ۱۳۵۹ خورشیدی از همین مسیر وارد صحن عتیق کردند و اتفاقاً به دلیل کثرت جمعیت،

عتیق و انتهای بست بالا نصب شد یا نصب نخستین ژنراتور برق برای رفع نیاز روشنایی حرم رضوی، در ابتدای بست بالا که در دوره مظفرالدین‌شاه اتفاق افتاد و کلی اسباب شگفتی و شادمانی زائران و مجاوران را فراهم کرد. شاید جالب باشد که بدانید نخستین چاپخانه‌های شهر مشهد از قبیل چاپخانه طوس با مدیریت میرمرتضی موسوی (روئین‌تن) در ابتدای همین بست بالا و به قول قدیمی‌ها، راسته بالا خیابان قرار داشت. نکته دیگری که شاید در تاریخ بست‌بالا بتوان آن اشاره کرد، قرار داشتن نهر



نخستین ساعت بزرگ حرم رضوی در دوره ناصرالدین‌شاه خریداری و در دوره مظفرالدین‌شاه بر فراز ایوان غربی صحن عتیق و انتهای بست بالا نصب شد. همچنین نصب نخستین ژنراتور برق برای رفع نیاز روشنایی حرم رضوی، در ابتدای بست بالا در دوره مظفرالدین‌شاه اتفاق افتاد و کلی اسباب شگفتی و شادمانی زائران و مجاوران را فراهم کرد.

نگارخانه

شدند. البته بست بالا حمله و تهاجم نیروهای آصف‌الدوله را به مردم در زمان بلوای نان و همین‌طور تیراندازی نیروهای نیرالدوله را در زمان قحطی به خاطر دارد که هر دو این‌ها در یک بازه ۱۰ساله، پیش از انقلاب مشروطه اتفاق افتاد. از همه این‌ها گذشته، مسیر بست بالا به دلیل قرار گرفتن در قسمت غربی حرم مطهر، همیشه محل عبور مقامات و صاحب‌منصب‌هایی بوده که از تهران یا دیگر بلاد خودشان را برای زیارت به مشهد می‌رساندند یا محل عبور علمایی مانند میرزاحبیب مجتهد خراسانی بوده که محل اقامتشان در بیرون مشهد، در سمت غربی آن قرار داشت. این ورود و خروج‌ها به خصوص هنگامی که فرد از علما و مجتهدان زمان بود، با تجمع گسترده مردم در بست بالا همراه می‌شد و به نوعی راهبندان ایجاد می‌کرد.

■ **میزبانی از فناوری‌های نوین**

در کنار این اتفاقات، بست بالا شاهد و میزبان ورود برخی از فناوری‌های نوین به شهر مشهد هم بوده است. مثلاً نخستین ساعت بزرگ حرم رضوی که در دوره ناصرالدین‌شاه خریداری و در دوره مظفرالدین‌شاه بر فراز ایوان غربی صحن

نادری و فضای بسیار مصافی اطراف آن است که تقریباً تا اواسط دهه ۱۳۳۰ خورشیدی برقرار بود؛ جایی که در روزهای گرم تابستان، محل استراحت و توقف زائران می‌شد و حوضچه زیبایی که در ابتدای بست بالا، برای ته‌نشین شدن گل و لای ساخته شده بود، یکی از زیباترین و در عین حال جذاب‌ترین نقاط ورودی حرم رضوی به شمار می‌آمد؛ مسیری که دو طرف آن را با درخت‌های سر به فلک کشیده تزئین کرده بودند و بساط فروشندگان دوره‌گرد و دستفروشان هم در حاشیه آن حسابی رونق داشت. روی این نهر را در سال ۱۳۴۱ خورشیدی به صورت کامل پوشاندند. بست بالا، میزبان زائرانی بود که می‌خواستند جایی نزدیک به حرم رضوی اقامت داشته باشند؛ اگر یادتان باشد درباره بازارهایی مانند بازار ساعت که به این نقطه از حرم رضوی متصل می‌شد، یک بار مفصلاً صحبت کردیم. به هر حال بست بالا که نامش را از بالاخیابان گرفته است، از زمان ساخته شدن در دوره شاه عباس یکم صفوی تا امروز که حدود ۴۰۰ سال از عمرش می‌گذرد، شاهد وقایع ریز و درشت بسیاری بوده که باید نشست و سر فرصت همه آن‌ها را مرور و بررسی کرد.



خاطرات/شهره پیرانی

اولین و آخرین هدیه روز زن که شهید هسته‌ای به همسرش داد

۲



ویژه برنامه جشن ولادت حضرت زهرا ﷺ در حرم رضوی برگزار شد

در پناه مادر

بانویی که خاورشناس هم به عظمت او گواهی داده‌اند

فاطمه زهرا ﷺ

از نگاه مستشرقان

زهیر سازگار:

مداح و مجالس اهل بیت ﷺ

نباید از فرهنگ غربی تأثیر بپذیرند

۳

بازی و تقویت روحیه دینی فرزند

در سیره حضرت زهرا ﷺ

۲

منبرمجازی

سلول‌های خاکستری

حجت الاسلام حسینی



قمی | حضرت علی (ع) در نهج البلاغه می‌فرماید: دنبال کارهای مفید باش! کارهای بیهوده را کنار بگذار!

در نامه ۵۹ نهج البلاغه، حضرت می‌گویند: دنیا،

دار آزمون است، اگر انسان یک ساعت (مدتی) وقت خودش را هدر دهد، این وقت هدررفته، موجب حسرت در روز قیامت می‌شود.

در سوره مبارکه فاطر «آیه ۳۶» به بعد آمده است اهل دوزخ فریاد می‌زنند: خدایا ما را از جهنم نجات بده کار صالحی انجام دهیم؛ قول می‌دهیم این دفعه آدم خوبی باشیم. جواب می‌آید آیا در دنیا آن‌قدر به شما عمر ندادیم که برای تذکر شما کافی باشد؟

حدیث بسیار تکان دهنده‌ای شیخ صدوق (رضوان الله) ذیل این آیه دارند، امام صادق (ع) می‌فرمایند: منظور چه عمری است؟ امام می‌فرمایند: این مربوط به ۱۸ ساله هاست، الان ۱۸ ساله‌ها می‌گویند ما هنوز بچه ایم ۲۰-۲۵ ساله است می‌گوید ما هنوز جوانیم.

انسان از جوانیش باید بهترین استفاده را بکند. چقدر بزرگان ما مواظب فرصت‌های خود بودند. متأسفانه امروز، فرصت‌های ما دارد از دست می‌رود.امروز فرصت سوزی خیلی عجیبی در دانشگاه‌ها، مدارس و حوزه‌ها هست. الان دانشگاه‌های ما همان دانشگاه‌های ۴۰ سال پیش است. خروجی هایش همان است. آیا این مقداری‌که اکنون کشورمادر برای دانشگاه‌های سرمایه‌گذاری می‌کند این‌قدر خروجی دارد؟ متأسفانه حوزه‌های ما هم نسبت به گذشته ضعیف تر شده است. خروجی هایش باید خیلی بالاتر از این‌ها باشد.

الان به صورت رندوم ... همین امروز که گذشت را حساب کنید ببینید چقدر خوابیدیم، بیدارشدیم فقط سرمان در گوشی بود، چقدر در بازی‌ها بودیم... برو در این کانال و آن کانال و واتس آپ و تلگرام و اینستا و کلاب هاوس و... بعد این‌ها تمام شد تازه نوبت بازی‌های مجازی است.

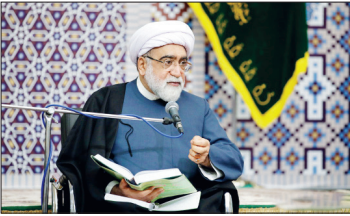
ناشری درزندگی‌نامه اش نوشته من با علامه طباطبایی (ره) خیلی رفیق بودم ...ایشان کاری داشتند به من رنگ می‌زدند و من با افتخار خدمت ایشان می‌رفتم. یک وقت ایشان گفت با هم به دیدن فلان آقا برویم. علامه تارسیدن به منزل وی، چهار دفعه آدرس از من می‌پرسید و فرمود: حیف نیست من سلول‌های معزم را برای آدرس خرج کنم.

ما اکنون سلول‌های معزمان را صرف چه چیزی می‌کنیم؟ این بلای خانمانسوز در همه زندگی‌هاست، اصلاً چه ضرورتی دارد ما این‌قدر اطلاعات درباره همه چیزداشته باشیم؟

خبر

تولیت آستان قدس رضوی:

بازاریان اطراف حرم، الگوی انصاف و نماز اول وقت باشند



تولیت آستان قدس رضوی گفت: بازاریان اطراف حرم مطهر باید الگوی انصاف و اقامه نماز اول وقت در کشور باشند.

به گزارش آستان نیوز، حجت‌الاسلاموالمسلمین احمد مروی در ابتدای جلسه درس مکاسب المحرمه که در حرم مطهر امام رضا(ع) برگزار شد، به احادیث و روایات ائمه اطهار(ع) در خصوص اهمیت اقامه نماز اول وقت اشاره و ابراز کرد: یکی از مهم‌ترین سفارش‌های حضرات معصومین(ع) به‌ویژه حضرت رضا(ع) توصیه به اقامه نماز اول وقت است.

وی جایگاه بازار در فرهنگ اسلامی را بسیار رفیع دانست و تصریح کرد: بازار به سبب رفع نیازهای امت اسلام از ارزش و قداست ویژه‌ای در جامعه اسلامی برخوردار است و رعایت انصاف، سعه صدر، پرهیز از دروغ، ستم و اجحاف در حق مشتریان از ویژگی‌های بازاریان مسلمان است. تولیت آستان قدس رضوی گفت: بازار اطراف حرم مطهر باید تجلیگاه فرهنگ، اخلاق و سیره رضوی باشد که یکی از مصادیق آن در کنار رعایت انصاف، ادای نماز اول وقت است.

حجت‌الاسلاموالمسلمین مروی یکی از مؤثرترین روش‌ها برای تحقق بازار اسلامی را انس بازاریان به فریضه نماز اول وقت معرفی و تصریح کرد: اگر بازاریان اطراف حرم مطهر هنگام ادان برای دقایقی مغازه‌های خود را تعطیل کنند و به استقبال نماز جماعت بروند، علاوه بر برکاتی که در زندگی و کسب‌وکار آن‌ها خواهد داشت، موجب اثرگذاری فرهنگی در کل کشور خواهد شد.

تولیت آستان قدس رضوی گفت: کسبه اطراف حرم مطهر عموماً انسان‌هایی مؤمن و همگی ارادتمند به حضرت رضا(ع) و نمازخوان هستند، اما چه‌بمهر است که به احترام امام رضا(ع) این نماز را اول وقت و به جماعت اقامه کنند تا پدیده‌ای زیبا و اثرگذار در جوار حضرت رضا(ع) رقم بخورد. وی اقامه نماز اول وقت بازاریان را موجب الگوگیری و افزایش اعتماد مشتریان در خرید دانست و گفت: نماز اول وقت سبب برکت کسب‌وکار و افزایش رزق و روزی می‌شود و اشاعه این فرهنگ در میان بازاریان موجب تسری آن در جامعه خواهد شد.

حجت‌الاسلاموالمسلمین مروی در ادامه با طرح این سؤال که غربت امام رضا(ع) به چه معناست؟ توضیح داد: آن زمانی امام رضا(ع) غریب الغریب‌است که افراد اندکی به توصیه‌ها و دستورات ایشان عمل کنند.

نماز اول وقت یکی از توصیه‌های مهم امام رضا(ع) و تعیین‌کننده سرنوشت انسان در دنیا و آخرت است.